

Naalakkersuisut suliffissaaleqinerup ataavartumik akiorneqarnissaanik siunertaqartumik ataatsimoorussamik pilersaarummik piaartumik suliarinninnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarummi Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasat uninngaannartut inuiaqatigiit akornanni sulisinneqalernissaannik, nunaqarfinni aali-sakkerivinnik sullissinissamut isumaqatigiissutinut aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik kiisalu illersorneqarsinnaasumik aalisagartassat amerlineqarnissaannik imaqassaaq. Pilersaarut Inatsisartut ataatsimiinneranni maanna ingerlasumi saqqummiunneqassaaq.
(Siumup Atassutillu Inatsisartunut ilaasortaataat)

aamma

Nunatsinni annertuumik suliffissaaleqinerup piaartumik ataavartumillu annikillisinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut ataatsimoortumik periusissamik Inatsisartunut saqqummiussaqaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inuit Ataqatigiit, Partii Inuit, Partii Naleqqap Inatsisartunut ilaasortaataat)

pillugit

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutit aappassaaneerneqarnerannut saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqartoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen	(A)	siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann	(S)	siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum	(D)	
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede	(IA)	
Inatsisartunut ilaasortaq Saxtorph Didriksen	(S)	sinniisoq

1. Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit marluusut siunertaraat suliffissaaleqinerup annikillisinneqarnissaa akiorneqarnissaalu siunertaralugit suliniutinik piaarnerpaamik saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat. Siunnersuutit marluusut tunngavilersuutaanni taasissutissartaannilu suliniuteqarfissat arlallit taakkartorneqarput. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit marluusut imaraat suliniutit taakku iliuusissatut pilersaarut aqputigalugu Inatsisartunut saqqummiunneqarnissaannik kissaateqarneq. Illuatungiliuttut imm. (20)-mi allapput pilersaarutip Inatsisartut maanna ataatsimiinneranni (UPA2014) saqqummiunneqarnissaa kissaatigigitsik. Suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaanut iliuusissatut pilersaarutip saqqummiunneqarnissaanut imm. (21)-mi aalajangersimasumik piffissaliisoqanngilaq.

2. Siunnersuutit Inatsisartunit siullermeerneqarnerat

Suliffissaaleqinermik ajornartorsiutip pimoorunneqarnissaa Inatsisartunit ataatsimoorullugu kissaatigineqartoq aammalu piffissaq ungasinnerusoq qaninnerusorlu eqqarsaatigalugit naalakkersuinikkut suliniuteqarnissaq pisariaqartinneqartoq oqallinnermi oqaaseqartartullu oqaaseqaataanni ersersinneqarpoq. Ilaatigut Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi kontot assigiinngitsut akornanni nuussinerit assigiinngitsut aqputigalugit suliffissaaleqinerup erngertumik akiorneqarnissaanut 174 mio. kr.-inik immikkoortitsilersaarnertik Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat. Naalakkersuisooqatigiit aalajangiiffigisassatut siunnersuutaannut imm. 20-mut tapersiinissaminnut Naalakkersuisut tunngavissaqarsoraat aammalu illuatungiliuttut siunnersuutaat imm. 21 itigartinneqassasoq Naalakkersuisunit inassutigineqarluni.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliarinninnera

Aallarniutigalugu ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq 174 mio. kr.-it siuliani taaneqartut pillugit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik suliarinninnermini Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaata apeqqutit isumaliutigalugillu ilanngutai ataatsimiititaliamit isumaqatigiinniutigineqaqqilersaarnatillu iserfigineqalersaannimmata. Tassunga atatillugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqaannassaaq suliffissaaleqinerup erngertumik ingerlaannartumillu akiorneqarnissaanut atugassatut aningaasaliisoqarmat. Taamaattumillu tassunga atatillugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap tamanna pillugu aalajangigaa Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Akerlianik aalajangiiffigissassatut siunnersuutini marlunni saqqummiunneqartuni pingaarnertut anguniakkat Inuusutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit isummerfigineqassapput. Politikikkut suliasaqarfinni assigiinngitsuni suliniutit arlalippassuit aallartinneqarnissaannut periarfissat amerlaqisut tikkuarneqartut aalajangiiffigissassatut siunnersuutini marluusuni aammalu partiit oqaaseqartartuisa arlallit oqaaseqaataanni takuneqarsinnaavoq, tassunga ilaallutik:

Aalisarnermut tunngasuni nunaqarfinni tunitsivinnik pitsanngorsaaniissap iluarsaanissallu aallunneqarnissaat, tamatumani nunaqarfinni isorliunerusunilu suliffissaaleqisut ikilineqarnissaat siunertarineqarluni.

Pisuussutitta uumassusillit, tassunga ilanngullugit saarulliit pitsaaneruserumik atorluarneqarnissaannik aammalu misileraalluni aalisarneq eqqarsaatigalugu annertuneruserumik iliuuseqarnissamik aallussineq. Amerlanerussuteqartut Siumut aamma Atassut Naalackersuisunut kaammattuuteqarput, saarullittassanik pisassat ilassuserneqarsinnaaneratt, qaffaaffigisinnaanerannut piginnaatinneqassasut, tassani suliffissaaleqinerup immikkut aningaasatigut malitseqartinneqanngikkaluartumik. Tamatumani sinerissap qanittuani saarullinniarneq eqqarsaatigalugu.

Nunaqarfinni isorliunerusunilu suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaa siunertaralugu tunisassiassanik nunatsinneersunik annertuneruserumik suliareqqiinissap aallunneqarnissaa. Naalackersuisut piginnaatinneqassapput kiffartuussinikkut isumaqatigiissuteqarsinnaaneratt, aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq peqatigalugu.

Saniatigooralugu aalisartut tunisisinnaaneratt sumiiffinni assigiinngitsuni aalisakkat assigiinngitsut eqqarsaatigalugit, tunisassiorfinnut aporfunngitsumik, Naalackersuisut aqutissiuutissagaat.

Inuusuttut suliffissaaleqinerannik akiuiniarnermik aallussinissaq. Makkunuunatigut; inuusuttunut suliniutaareersut, pioreersut soorlu: Timi Asimi, Piorsaaviit, taamaaqataannillu kiffartuussivinnullu kommunit peqatigalugit suliniuteqarnissaq siammasissumik ingerlanneqassasoq, ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Atassut isumaqarput, taamatullu sumiiffinni, soorlu illoqarfinni, nunaqarfinnilu saliinerni, torersaanernilu katersinerni assersuutigalugu suliaqarnerni.

Suliariumannittussarsiuussinerni nunaqavissut isiginiarneqarnissaannik aallussineq.

Sulisussanik nunanit allaneersunik inatsisinik unioqqutitsisumik atuineq pinngitsoortinneqaaqqullugu nakkutilliinerup sukaterivigineqarnissaannik aallussineq.

3.1 Aalajangiiffigisassatut siunnersuutini marluusuni suliniuteqarfissatut kissaatit ilaat ilaatigut naammasineqareerput

Suliniutissat siunnersuuteqartunit ugartorneqartut ilaat aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutaareersutigut aammalu 174 mio. kr.-it suliffissaqartitsiniutinut atugassanngortinneqarnerisigut ilaatigut naammasineqareersut Naalakkersuisut akissuteqaataanni takuneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut 2015-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip nassiunneqarneranut atatillugu suliffissaqartitsiniarnermut periusissaq ungasissumut isigisoq saqqummiutilersaaritsik Naalakkersuisut akissuteqaamminni oqaatigaat.

Suliffeqarnermi maanna pissutsit erngertumik ungasinnerusorlu isigalugu aaqqiivigineqartariaqartut eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut suliniutaat ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq. Suliniutissatut eqqarsaatigineqartut kissaatillu partiit oqaaseqartartuisa oqaaseqaataanni aammalu aalajangiiffigisassatut siunnersuutini marlunni saqqummiunneqartut Naalakkersuisut suliffissaqartitsiniarnermut periusissaanni aamma isummerfigineqartariaqartut ataatsimiititaliaq tunngaviusumik isumaqarpoq, taamaaliornikkut naalakkersuinikkut kissaatit isumassarsiallu aaqquissuussaasumik sinaakkusersorneqarsinnaaqqullugit aammalu Naalakkersuisut ungasissumut isigisumik pilersaarusiassatut ilusilersorlugit ingerlataannut ataqatigiissaarneqarsinnaaqqullugit. Siunissami suliffissaaleqinermit sammisumik suliniutit ataqatigiissaarneqarlutillu ataatsimoortinneqarnissaat aammalu naalakkersuinikkut sapinngisamik annertunerpaamik tapersorneqarnissaat pingaaruteqarpoq, taamaaliornikkut kingornagut aaqqiiniapallannerit taamungaannarlu iliuuseqarnerit pinngitsoortinneqarsinnaaqqullugit.

3.2 Suliffissaaleqinermi piviusut

Paasisutaagallartut tamarmik nunatsinni inuiaqatigiinni suliffissaaleqinerup annertusiartorneranik takutitsisut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, ineriartorneq siunnersuuteqartut assigalugit ataatsimiititaliamit ajuusaarutigineqartoq. Suliffissaaleqisut 4400-t missaanniinnerannik pisortatigoortumik kisitsisit suliffissaaleqisut qanoq amerlassuseqarpiarnerannik immaqa eqqortumik naatsorsuinerunngilaq.

Tassunga atatillugu inuit suliffissaaleqisutut pisortatigoortumik ullumikkut nalunaarsorneqarsimasut ilaat qassit suliffeqalernissamut ilumut naleqqunnersut erseqqinnerusumik paasiniarneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Tulluurtussarsiuusseriaaseq atorneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, tamatumani suliffissaaleqisut suliffeqalernissamut qanoq piareersimatiginertik naapertorlugu immikkoortiterneqarlutik. Nalunaarusiami "2012-imi suliffissaaleqisunut immikkut ittumik suliniuteqarnerup nalilersorneqarnera" taamani suliffissaaleqisut naleqqersuutit malillugit ima agguataarneqarput:

	Immikkoortiterneqanngillat *	Tulluartsarsiuunneqartussat-1	Tulluartsarsiuunneqartussat-2	Tulluartsarsiuunneqartussat-3	Katillugit
Kommunia Kujalleq	129	266	76	37	508
Kommuneqarfik Sermersooq	13	593	360	142	1.108
Kommunia Qeqqata	32	339	103	26	500
Qaasuitsup Kommunia	9	823	206	66	1.104
Katillugit	183 (8,5%)	2021 (62,1%)	745 (21,7%)	271 (7,8%)	3.220

Titartakkami takuneqarsinnaavoq suliffissaaleqisunit 3.220-nit 2021-t tulluartsarsiuunneqartussat 1-imi inissisimasut. Tassa imaappoq suliffissaqaleriarpat sulileriaannaasut. Suliffissaaleqisut sinnerinut tunngatillugu taakku suliffeqalernissamut piareertigatik assigiinngitsunik suliniarfigineqaqqaartariaqarput, taamaalillunilu tassunga atatillugu 2012-imi suliffissaaleqisuiit 2021-t missaannik amerlassuseqartutut oqaatigineqarsinnaapput, tassami inuit taakku pikkorissarnissaq eqqaassanngikkaanni immikkut suliniuteqaqqaarnani suliffissaminnik nassaarunik ingerlaannaq sulilersinnaammata. Titartakkami kisitsisinut tunngatillugu Naalakkersuisut nalunaarusiami ima oqarnerat ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq:

”Oqaatigineqassaaq naalakkersuisoqarfik naliliimmat inuit amerlavallaat tulluartsarsiuunneqartussat-1-itut nalunaarsorneqartartut. Taamaattumik suliffeqanngitsunik tulluartsarsiuunneqartussanik immikkoortiterinissap eqqornerusumik ingerlanneqartarnissaa qulakkeerniarlugu naalakkersuisoqarfik suliffeqanngitsunik eqqortumik immikkoortiterisarnissamut pikkorissaasarpoq. (2012-imi suliffissaaleqisunut immikkut ittumik suliniuteqarnerup nalilersorneqarnera qup. 23)”

Suliffissaaleqisut amerlassuserpiaat pillugu aalajangersimavallaamik inerniliisoqartinnagu mianersortoqartariaqartoq siuliani allassimasut takutippaat. Siunissamut ungasissumut isigisumik suliniummut Naalakkersuisunit piareersarlugu ingerlanneqartumut atatillugu tulluartsarsiuusseriaaseq pitsanngorsarlugu suliniutip malitseqartuarnissaa aamma aallunneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Tulluartsarsiuusseriaatsimut immikkoortiterinermik pitsanngorsaanerup aalluttuarnissaata Naalakkersuisut ungasissumut isigisumik suliffissaqartitsiniarnikkut suliniutaannut

ilaatinneqarnissaa pissusissamisoortut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Suliffissaaleqinerup ingerlaavartumik akiorniarneqarnerani paasissutissat sapinngisamik pitsaanerpaat tungavigineqartariaqarput. Tassunga atatillugu aamma pingaaruteqarpoq suliffissaaleqinerumik akiuiniarneq pillugu UKA2014-imi naalackersuinikkut oqallinnerit taamaassorinninnerit aallaavigalugit ingerlanneqaratik tulluartsarsiuunneqartussalli 1-imi suliffissaaleqisut qassiorpiarnerat tunngavigalugu ingerlanneqarnissaat aamma pingaaruteqarpoq, taakkumi tassaapput suliffissamik pisariaqartitsinerpaat.

3.3 Siunissaq ungasinnerusq qaninnerusorlu isigalugit suliffissaaleqinerup akiorniarneqarnera

Oqaatigineqareersut Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut qinnuteqaataat, tamatumalu kingorna aningaasanik atugassanngortitsineq Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit aalajangersimasumik isummerfigineqassanngillat. Ataatsimiititaliamilli oqaatigineqaannassalluni suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaanut aningaasat atugassanngortinneqartut suliffissaaleqinerup maannakkorpiannaq annikillisinneqarnissaanut peqataaqataasinnaasumik iliuuseqarallarnertut isikkoqarmata. Suliffissaaleqineq akiorniarneqartillugu aaqquissuusaanikkut ungasissumut isigisumik eqqarsarnissaq pisariaqartinneqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. 174 mio. kr.-inik immikkoortitsinikkut Naalackersuisut iliuusaat qaninnerusumut aaqquissutitut oqaatigineqarsinnaavoq. Oqaatigineqareersut 2015-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip isumaqatigiinniutigineqarneranut atatillugu suliffissaaleqinerup akiorniarneqarneranut ungasissumut isigisumik pilersaarummik Naalackersuisut saqqummiussinissatik oqaatigaat.

3.4 Naalackersuisut siunissamut ungasinnerusumut pilersaarutaannut atatillugu

Naalackersuinikkut anguniagaqarfissat aalajangiiffigisassatut siunnersuutitigut aammalu oqaaseqartartut oqaaseqaataasigut siunnersuutit siullermeerneqarneranni ujartorneqartut ataatsimut suliniuteqarfigineqarnissaat pillugu siunnersuummik ataatsimik arlalinnilluunniit Naalackersuisut iliuusissatut pilersaarutissaat taanna ilaqartinneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Naalackersuinikkut suliniutaasinnaasut oqaaseqartartunit eqqartorneqartut piffissap sivikitsup iluani aallartinneqartussatut naleqquttut Naalackersuisunit aamma suussusersineqarlutillu toqqartorneqartariaqarput, taamaalillutik taakku 2015-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut atatillugu saqqummiunneqarsinnaaqqullugit.

Ataatsimiititaliap tassunga atasumik sanaartugassanut iluarsagassanullu aningaasaateqarfimmi sanaartugassatut pilersaarutitut aningaasaliussanik piviusorsioortumik atuinissap ajornartorsiutaanera imikkut innersuussutigissavaa, taamaalilluni pissutsit taamaannerat sanaartornerup iluani ingerlaavartumik suliassaqaqarnissamut akimmisaartitseqqunagu.

Aammattaaq pilersaarut iliuusissanik inatsisinillu iluarsaaqqinnissap qanoq ingerlanneqarsinnaaneranut missingiummik ukiunut qaninnerusunut tikkuussisumik ilaqartinneqartariaqarpoq. Tamatumani nunatsinni inuiaqatigiit akornanni suliffissaaleqinerup aaqqissuussaanagerusumik akiorniarneqarnissaanut iliuusissanik Inatsisartunut saqqummiussinissaq siunertarineqarluni.

Aammattaaq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Atassut kaammattuutigaat tunitivinnik allilerineq pitillugu, imeqarnikkut innaallagiaqarnikkullu naammattumik pilersuisinnaanerup ataqatigiissumik qulakkeerneqarnissaata iliuuseqarfigineqarnissaa.

Suliffissaaleqineq inunnet eqqugaasunut ajornartorsiutaavoq imaannaanngitsoq. Suliffissaaleqinerup inuuneq tamaat sunnertarpa, inuit ataasiakkaat ataqqinassusiat imminnullu tatiginerat eqqortarlugu, minnerunngitsumillu suliffissaaleqineq ilaqutariit aningaaraqarnerannut imaannaanngitsumik kinguneqarsinnaavoq. Suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaa partiinit tamanit tapersorsorneqartoq oqallinnermi ersarilluinnarpoq. Inuiaqatigiinni ajornartorsiutip tamatuma pingaarutillip partiit apeqqutaatinngit ataatimoorullugu aaqqiiviginiarneqarnissaa tunngaviummik kissaatigineqartoq oqaatigineqarpoq. Suliffissaaleqinerup annertusiartuinnarneranik ajornartorsiut erngeratumik ungasinnerusorlu iliuuseqarfigineqartariaqarpoq.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Atassut, aamma Naalakkersuisunet kaammattuutigaat, mandetimetut aaqqissuussaasumik periarfissat kommuunit peqatigalugit akileeqatigiinnikkut piviusunngortinneqarnissaa. Suliffissaaleqisut arnanut angutinullu naleqqussinnaasunik aaqqissuussinikkut aqutissiuunneqaqqullugit.

Taamatuttaaq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut aamma Atassut pingaartillugu Naalakkersuisunet aqutissiuuteqqullugu kaammattuutigaat, nunalerinikkut naatitsinikkullu immiut pilersornerup suli piaarnerusumik aqutissiuunneqarnissaa.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Amerlanerussuteqartut Siumumeersut Atassummeersullu imm. 20 aamma 21-mut allanguutissat siunnersuut imaattoq saqqummiuppaat:

Suliffissaaleqisut ataatsimut isigalugit ikilisarneqarnissaat siunertarlugu iliuusissanik suliniutinillu UPA2014-imi imm. 20 aamma 21-p siullermeerneqarneranni naalakkersuisooqatigiit oqaaseqartuisa saqqummiussaanni oqaatigineqartunik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq suleqatigalugu piaarnerpaamik aallartitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Ataatsimiitaliami ikinnerussuteqartup Demokraatit ilaasortaataata siunnersuutaqqaartut itigartinneqassasut aammalu allannguutissatut siunnersuutit matuma kingulianiittut akuerineqassasut inassutigaa:

Naak naalackersuisooqatigiiusimasut maannalu naalackersuisooqatigiit immikkut ittumik suliffissaqartitsiniarnermut aningaasanik amerlaqisunik atuisimagaluartut suliffissaaleqisut amerliartuinnartut Demokraatinit oqaatigineqassaaq. Tassuunakkut paasitineqarpugut qaninnerusumut isigisumik suliffissaaleqinermik maanna akiuiniartarnej kukkusuusoq, tassami suliffissanik ataavartunik pilersitsiviusinnaanngimmat.

Taarsiullugu piffissamut ungasissumut isigaluta eqqarsartariaqalerpugut. Tamatuma kingunerissanik sulineq kajuminnarnerulersissavarput, taamaalilluni pisortanit pilersorneqarnermut taarsiullugu suliffeqarneq imminut akilersinnaajuaqqullugu. Taamaattumik isumaqarpugut suliffeqarnermut ilannga atuuilersissagipput aammalu isertitanit akileraarutit appartillugit.

Tamatuma saniatigut suliffeqarfimmik ingerlatsinerup pilerinartuunissaa pingaaruteqarpoq aammalu suliffeqarfimmik nammineq aallartitsinissaaq pisariinnerussaaq. Taamaattumik isumaqarpugut ingerlatseqatigiiffinnut akileraarut appartinneqassasoq aammalu suliffeqarfinnut iluaqutaasumik nalikilliliisarnermi maleruagassat pitsanngortinneqassasut.

Taamaaliornikkut sulisartut sulisitsisullu tamarmik pitsaanerusumik atugaqalernissaat qulakkiissavarput. Tamanna inunnet ataasiakkaanut, suliffeqarfinnut inuiaqatigiinnullu tamanut iluaqutaassaaq. Tamatuma saniatigut tamanna aalajangiiffigisassatut siunnersuutit taakku marluk assigalugit piffissamut qaninnerusumut isigaluni aaqqiigallarnerinnaanani ungasissumut isigisumik aaqqiinnerussaaq.

Tamanna tunngavigalugu Demokraatit imatut allannguutissatut siunnersuuteqarput:

Suliffissaalerinerup ungasissumut isigisumik akiorneqarnissaanut iliuusissatut pilersaarummik makkuninnga imaqartumik suliaqarnissamut Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut:

- Akileraartarnermik iluarsaaqqinneq isertitanit akileraarutininik appaasoq, ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummik appaasoq, suliffeqarfiit nalikilliliinissamut periarfissaanik pitsannguisoq aammalu suliffeqarnermut ilanngaammik atuuilersitsisoq.

- Suliffeqarfimmik nammineq aallartitsinissap ingerlatsinissallu qanoq pilerinarnerulersinneqarsinnaaneranut suliniutit aalajangersimasut.

- Maanna suliffissaaleqisut suliffeqarfinnit pilerigineqarneruleqqullugit qanoq piginnaasamikkut qaffassaavigineqarnissaanut suliniutit aalajangersimasut.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiit ilaasortaataa imm. 20 aamma 21-mut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

Nunatsinni annertuumik suliffissaaleqinerup piaartumik ataavartumillu annikillisinneqarnissaa siunertaralugu aamma inuusuttut uniinnartartut pillugit aaqqiiniarnissaaq qitiutillugu periusissiamik suliaqarnisamik naalakkersuisut peqquneqassasut, ilanngulugulu kommunit peqatigalugit sumiiffinni tamani suliffissaaleqisut kiisalu sulisinnaangivissortut sulileriaannaasullu immikkoortiterlugit periusissiorfigineqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Tamatamani oqaatigineqassalluni:

Imm. 20-ip aamma imm. 21-ip suliffissaaleqinerup aatsaat taamak qaffasitsigilenera akiorniarlugit siunnersuutaasut Inatsisartut inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliaani tupinnarluinnartumik aamma kukkusumik suliarineqarput. Inuit Ataqtigiit akuerinngilluinnarparput suliffissaaleqinerup akiorneqarnissaa siunertaralugu Inatsisartut oqaluuserisassanngortitsinermikkut, Inatsisartut Inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliaat suliakkermassuk.

Ataatsimiititaliap imm. 20 aamma imm. 21 suliarinngilaat, naak suliffissaaleqisoqaqimmat partiit ataatsimiititaliamut suliakkiigaluartut. Ataatsimiititaliami ilaasortat immikkoortut suli oqallisigalugit suliarinngikkaat isumaliutissiissut naammassineqareersimavoq. Qanoq ililluni isumaliutissiissusiortoqarsinnaava ataatsimiititaliaq suli sammisamat suliaqanngitsoq. Periuseq tamanna nutaarluinnaavoq siornatigut nalaassimanngisaannagarput. Inuit Ataqtigiit periuserineqartoq assut akerleraarput.

Naalakkersuisooqatigiit suliassaminnik paatsuuerujussuarsimanagerat assut inuiaqatigiinnut eqquinerluppoq, pingaartumik inuit suliffissaaleqisut ikiorserneqartariaqartut eqqarsaatigalugit.

Inuit Ataqtigiinnit sakkortuumik uparuagarput tassaavoq naalakkersuisooqatigiit tunngavilersuutigimmassuk immikkoortoq 20 aamma 21 Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliarereersimagaat. Tamanna ilumuunngilluinnarpoq kukkunerullunilu. Taamaalilluni siunnersuutit pineqartut Inatsisartut ataatsimiititaliaani suliarineqanngillat.

Isumaartoqaruni immikkoortut pineqartut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliami suliarineqarsimasut kukkuneruvoq.

Illua-tungiliuttut siunnersuuteqarpugut itigartinneqartumik, kisianni suliffissaaleqinerup akiornissaani pingaarutilerujussuarmik. Inuusuttut uniinnartartut, suliffissaaleqisullu

immikkoortunik assigiinngitsunik nalunaarsugaasut, aamma arnat angutillu assigiimmik isigalugit siunissami ajornartorsiutit utikattut qaangerumallugit naalackersuisooqatigiit suleqatiserigaluarpagut. Naalackersuisooqatigiilli sulinissarput unitsippaat, Inuussutissarsiornermullu ataatsimiititaliaq suli sulilluni aallartinngitsoq isumaliutissiissut naammasserigaq ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarpoq. Imaappoq politikkerit isumaliutissiissusiarinngilaat, akueriinnagassatullu isigineqarluni. Tamanna akuersaarneqarsinnaanngilaq.

Tamanna tupinnarluinnaqqissaarpoq. Inatsisartummi suliakkiissutaat aamma inersuarmi suillermeerinninnermi suliakkiissutigaaq ataatsimiititaliami ataatsimoorfiusinnaasut katersoqqullugit. Tupinnartoraq naalackersuisooqatigiit siuttuummata suliffissaaleqisut pilersarusiukkamik ikiorserniarneqarnissaat oqallisiginagu isumaliutissiissummik suliaqartitsiinnarmata. Inatsisiliortut ataatsimiititaliaani suleriaaseqarpugut aalajangersagaqartumik.

Taamatut sulinissaq periarfissaanngilaq. Ataatsimiititaliap sapinngisaq tamaat qulaajaanissamik pisussaaffeqarpoq. Tamanna Naalackersuisooqatigiit soqutiginnigilaat namminerlu siunnersuut saqqummiussartik aamma oqallisiginagu akuersaaginnarmassuk suli tupinnarneruvoq. Tassami illua-tungiliuttut Nunatsinni annertuumik suliffissaaleqinerup piaartumik ataavartumillu annikillisinneqarnissaa siunertaralugu Naalackersuisut ataatsimoortumik periusissamik saqqummiussaqaarnissaannik Naalackersuisunut peqqusinissamik siunnersuuteqaraluarmata.

Naalackersuisooqatigiilli siunnersuut itigartippaat Namminneq siunnersuutertik kisiat akueriniarlugu. Tamanna tupinnarluinnartumik pivoq. Suleriaaseq akuerineqarsinnaanngitsoq sakkortuumik akerlilerparput. Suliffissaaleqisut pillugit siunnerfiit kivisinneqartutut oqaatigineqarsinnaavoq. Tassalu Inuit Ataqaatigiit ikinnerussuteqarlutit oqaaseqaataat.

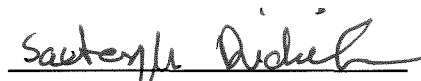
Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuutit aappassaaniigassanngortippai.

Knud Kristiansen
Formand

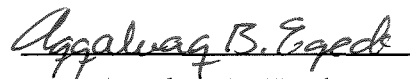
Ruth Heilmann
Næstformand

Saxtorph Didriksen

Andreas Uldum

Aqqaluaq B. Egede